

Beslut

efter kvalitetsgranskning av huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning vid Broskolan i Upplands-Bro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Broskolan i Upplands-Bro kommun avseende verksamhetens kvalitet inom huvudmannens arbete för rättvisande och likvärdig betygssättning. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i huvudmannens styrning och ledning för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning så att elevernas betyg speglar deras kunskaper.

I granskningen ingår två områden med följande frågeställningar:

1. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?
2. Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

Granskningen avgränsas till huvudmannens styrning och ledning för att främja en rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskolan. Rektorns arbete för en rättvisande och likvärdig betygssättning i relation till bland annat lärares arbete inom skolan bedöms inte i denna granskning. Lärares praktiska arbete med att planera och genomföra undervisningen samt kontinuerligt bedöma elevers prestationer, så att de vid tidpunkten för betygssättningen har underlag för en allsidig bedömning och rättvisande betygssättning, ingår inte heller i denna granskning.

Granskningen omfattar 30 huvudmän med utvalda grundskolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Detta beslut avser Broskolan i Upplands-Bro kommun. Skolinspektionen har genomfört en intervju med skolenhetens rektor och en speciallärare och en intervju med utbildningschefen som representant för huvudmannen. Intervjuerna genomfördes via videolänk den 5 och 6 oktober 2021 av utredarna Maria Lundström, Therése Mineur och Ola Rydkvist. Intervjuerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudman. Protokollet ligger, tillsammans med inkommen dokumentation, till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla huvudmän som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2022.

Fakta om verksamheten:

Broskolan är en kommunal skolenhet belägen i Upplands-Bro kommun. Skolan har cirka 350 elever i årskurserna 7 till 9 och leds av en rektor. Skolan har valts ut utifrån att den statistiskt visar en bestående avvikelse mellan resultaten på nationella

prov i årskurs nio och elevernas slutbetyg. Beräkningen av genomsnittlig andel elever som fått ett högre slutbetyg än provbetyg är baserad på data över de senaste fem tillgängliga läsåren. Detta innebär data från läsåret 2018/19 och fem år bakåt.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom de granskade områdena. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. På varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet. Om huvudmannen bedöms uppfylla kvalitetskriterierna med låg kvalitet eller med viss kvalitet anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en huvudman bedöms uppfylla kriterierna med hög kvalitet begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

I granskningen ingår två områden. För varje område bedöms om huvudmannen uppfyller framtagna kvalitetskriterier med hög kvalitet, med viss kvalitet eller med låg kvalitet.

Huvudmannens uppföljning och analys gällande rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med **viss kvalitet** genomför uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Upplands-Bro kommun behöver inleda ett utvecklingsarbete inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt analysarbete mot att omfatta flera olika perspektiv baserat på ett större underlag samt, i samarbete med rektorn, säkerställa strukturer som utvecklar analysarbetet även på den enskilda skolenheten. I detta igår att huvudmannen för en dialog med rektorn i syfte att skapa samsyn kring vad rättvisande och likvärdig betygssättning innebär.

Huvudmannens åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med **låg kvalitet** genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Upplands-Bro kommun behöver inleda ett utvecklingsarbete inom följande del:

- Huvudmannen behöver initiera och stödja behovsanpassade och konkreta åtgärder utifrån analyser av betygssättningen på den aktuella skolan, i syfte att långsiktigt förbättra arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2022-05-20** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas. Mallen skickas i separat worddokument.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2021:2323) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas huvudmannens arbete med uppföljning och analys i relation till rättvisande och likvärdig betygssättning i den utvalda grundskoleenheten.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med viss kvalitet genomför uppföljning och analys i syfte att identifiera utmaningar när det gäller rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen har några kanaler för dialog med rektorn kring regler och betygssättning, men att de inte har diskuterat vad rättvisande betygssättning innebär eller att de nationella provresultaten särskilt ska beaktas. Granskningen visar också att huvudmannen samlar in nationell statistik och att de sammanställer underlag från skolenheterna i form av terminsbetyg och skolornas årliga kvalitetsredovisningar, samt att dessa underlag möjliggör för huvudmannen att analysera betygssättningen ur flera olika perspektiv, men att inga specifika underlag samlas in för den enskilda skolenheten. Vidare visar granskningen att huvudmannen har analyserat resultaten för matematikämnet och att det inom några andra perspektiv har konstaterats att skillnader finns, men utan att någon djupare analys har gjorts. Granskningen visar att huvudmannen jämför betygsresultat och gymnasiebehörighet både inom och utom sin egen organisation men resultatet av analysen kopplas inte samman med forskning och beprövad erfarenhet avseende rättvisande och likvärdig betygssättning.

Huvudmannen har en viss dialog med rektorn om regleringar och utmaningar i betygssättningen

Granskningen visar att huvudmannen för en viss dialog med rektorn kring regler och betygssättning, men att de inte har diskuterat vad rättvisande betygssättning innebär eller att de nationella provresultaten särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Rektorn uppger i intervjun att viss information om betygssättning och regler kommer via deras digitala system eller via mail från administrationen. Frågor om betygssättningsregler kan också kunna komma upp i verksamhetsgruppen för rektorer berättar rektorn, men hen kan inte påminna sig om att det har hänt. Inte heller har rektorn något minne av att de diskuterat vad rättvisande betygssättning innebär, men de har pratat om likvärdiga betyg inom sina ämnesnätverk. Enligt rek-

torn har hen en gång om året en dialog med huvudmannen utifrån den systematiska kvalitetsrapporten, och då kommer frågan om bedömning och betygssättning upp. Skolchefen uppger att regelförändringar, som exempelvis de nya kursplanerna, tas upp i verksamhetsgruppen för rektorer, vilken leds av verksamhetschefen för grundskolan. Enligt skolchefen finns en gemensam förståelse bland rektorerna kring regelverket för betygssättning, men samtidigt saknas en likvärdighet i betygssättningen mellan skolorna i kommunen. Detta diskuterar huvudmannen med rektorerna, uppger skolchefen, såväl som utmaningar i samband med betygssättningen såsom lärarbehörighet eller andel elever med utländsk bakgrund. Både rektorn och skolchefen säger att de inte specifikt har diskuterat att resultaten på nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen eftersom nationella prov inte genomförts under den korta tid de har varit anställda på sina poster.

Huvudmannen inhämtar några underlag som möjliggör analys av betygssättningen ur några perspektiv

Granskningen visar att huvudmannen samlar in nationell statistik och att de sammanställer underlag från skolenheterna i form av terminsbetyg och skolornas årliga kvalitetsredovisningar, samt att dessa underlag möjliggör för huvudmannen att analysera betygssättning ur flera olika perspektiv, men att inga specifika underlag samlas in för den enskilda skolenheten. Skolchefen uppger i intervjun att de på huvudmannanivå sammanställer dels offentlig statistik från Skolverkets databas, dels samlar in alla typer av resultat från skolorna, såsom meritpoäng, ämnesbetyg och resultat på nationella prov när sådana görs. Skolchefen berättar att kommunen har ett digitalt system i vilket de kan följa även andra testresultat. De samlar också in enkätresultat och huvudmannen följer upp hur det går för eleverna på gymnasieskolan. Rektorn uppger i intervjun att hen rapporterar in betyg för höst- och vårtermin samt meritvärde och nationella provresultat till huvudmannen, men att inga andra underlag tas in från Broskolan specifikt. I de årliga kvalitetsrapporterna redovisas även skillnader i betyg mellan pojkar och flickor samt lärarbehörighet och lärarnas utbildningsbakgrund.

Huvudmannen analyserar underlagen i begränsad omfattning och ur ett fåtal perspektiv

Vidare visar granskningen att huvudmannen har analyserat betygen för matematikämnet och att det inom några andra perspektiv har konstaterats att skillnader finns, men utan att någon djupare analys har gjorts. Skolchefen uppger att de analyserar underlagen ur olika perspektiv, och ger som exempel att de tittat på matematikresultaten. För matematikens del har huvudmannen dragit slutsatsen att betygen eleverna får i årskurs 9 inte motsvarar de kunskaper som eleverna har. Huvudmannen har följt upp hur det går för eleverna när de kommer till gymnasiet och skolchefen berättar att Broskolans elevers betyg har varit bra, men att de ändå klarat sig relativt dåligt på de tester som gymnasieskolan genomför under termin ett, vilket skolchefen ser som oroande för betygssättningen på Broskolan. Broskolan

har haft ett stort fokus på elevernas sociala utveckling snarare än den kunskapsmässiga, berättar skolchefen, vilket hen tror kan ha påverkat betygsättningspraktiken på så vis att betygen inte alltid motsvarat elevernas faktiska kunskaper. Huvudmannen har därför satsat på förändringar i ledarskapet på skolan. Huvudmannen har också analyserat skillnader mellan flickors och pojkars betygsresultat, men då har de främst diskuterat matematikämnet. Skolchefen nämner också att de konstaterar hur lärarbehörigheten ser ut när de analyserat resultaten, men varken rektorn eller skolchefen nämner några konkreta slutsatser om hur behörighet påverkar betygssättningen. Rektorn uppger att huvudmannen tidigare analyserat resultaten på de nationella proven men kan inte säga hur huvudmannen arbetar med analys generellt. På Broskolan har lärarna bland annat diskuterat resultatskillnader mellan pojkar och flickor säger rektorn, men kan inte säga vad de kom fram till.

I intervju med skolchefen och rektorn framgår att de är medvetna om att förutsättningarna för Broskolans lärare att sätta rättvisande och likvärdiga betyg är mindre goda eftersom lärarbehörigheten på skolan är låg och på grund av att omfördelningen av resurser varit bristfällig tidigare.

Huvudmannen gör jämförelser med skolor inom och utom den egna organisationen

Granskningen visar att huvudmannen jämför betygsresultat och gymnasiebehörighet både inom och utom sin egen organisation men resultatet av analysen kopplas inte samman med forskning och beprövad erfarenhet avseende rättvisande och likvärdig betygssättning. Skolchefen uppger att de på huvudmannanivå jämför flera underlag: ämnesbetyg, meritvärde och gymnasiebehörighet. Huvudmannen gör också uppföljningar och jämförelser kring hur det går för eleverna på gymnasieskolan för att få syn på huruvida betygen från grundskolan motsvarar de faktiska kunskaper som behövs i de första kurserna på gymnasiet. Skolchefen berättar att de i dessa jämförelser sett att Broskolans elever, både vad gäller betyg och gymnasiebehörighet, ligger bättre till än de andra skolorna i kommunen, även jämfört med elever från en starkare socioekonomisk bakgrund. Jämförelser görs också med riket, både för meritvärde och för enskilda ämnen, uppger skolchefen. De jämför också hur Broskolans elever klarar sig i gymnasieskolorna i kringliggande kommuner, uppger skolchefen. Även där har de sett att Broskolan ligger högt i sin betygssättning jämfört med elever från både närliggande kommuner och från fristående grundskolor. Rektorn uppger i intervjun att de i den kommunövergripande rektorsgruppen jämför resultaten för både betyg men även, när sådana tidigare genomfördes, nationella prov mellan kommunens skolor. De tittar också på skillnader mellan pojkars och flickors resultat, men säger att de snarare har konstaterat hur det ser ut, än att de gjort någon djuplodande analys av mönster.

Vidare uppger skolchefen att ett visst samarbete föreligger med Stockholms universitet kring rektorers ledarskapsutveckling, men inget arbete med forskningsanknytning sker idag kring rättvisande och likvärdig betygssättning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt analysarbete till att omfatta flera olika perspektiv baserat på ett större underlag samt, i samarbete med rektorn, säkerställa strukturer som utvecklar analysarbetet även på den enskilda skolenheten. I detta ingår att huvudmannen för en dialog med rektorn i syfte att skapa samsyn kring vad rättvisande och likvärdig betygssättning innebär.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen samlar in ett visst underlag som möjliggör en analys av resultaten ur flera olika perspektiv, men att arbetet än så länge riktat in sig på ett fåtal perspektiv. Granskningen visar också att huvudmannens dialog med rektorn rörande hur rättvisande och likvärdiga betyg sätts, måste utvecklas och säkerställas.

Skolinspektionen rekommenderar huvudmannen att använda de underlag som redan sammanställs mer utförligt genom att utveckla analysarbetet mot att omfatta flera perspektiv. Huvudmannen behöver också se till att rektorn för aktuell skolenhet utvecklar sitt eget analysarbete för att identifiera utmaningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning på den egna enheten.

Skolinspektionen rekommenderar också huvudmannen att utveckla sin kommunikation med rektorn om vad rättvisande och likvärdig betygssättning innebär för att på så sätt kvalitetssäkra betygssättningen på den enskilda skolenheten och komma till rätta med den långvariga diskrepansen mellan nationella provresultat och betyg.

Med vilken kvalitet genomför huvudmannen åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning?

I detta område granskas hur huvudmannen, utifrån vad som framkommer i analysen, initierar och stödjer olika åtgärder för rättvisande och likvärdig betygssättning. Vidare granskas om huvudmannen har en plan för hur arbetet långsiktigt kan bidra till att vidmakthålla förbättringar inom området.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen med låg kvalitet genomför åtgärder för att skapa förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen inte initierat några riktade åtgärder för att säkra en rättvisande och likvärdig betygssättning på Broskolan. Slutligen visar granskningen att en långsiktig plan för att säkerställa Broskolans arbete med och lärarnas kompetens kring betygssättning saknas.

Huvudmannen identifierar några utvecklingsområden men saknar långsiktiga åtgärder riktade mot en rättvisande och likvärdig betygssättning

Granskningen visar att huvudmannen inte initierat några riktade åtgärder för att säkra en rättvisande och likvärdig betygssättning på Broskolan. Skolchefen uppger i intervjun att utifrån den analys de gjort av Broskolans resultat, har de sett behov av ett förändrat ledarskap på skolan. De har gjort insatser för att öka lärarbehörigheten samt förändringar för att öka kompetensen hos matematiklärarna. Skolchefen säger också att ett arbete pågår om hur man bäst ska kunna utnyttja förstelärarnas kompetens inom kommunen och hur de kan rikta om resurserna utifrån det kompensatoriska uppdraget. Det digitala verktyg som kommunen använder för att sätta upp mätbara mål på alla nivåer, från utbildningsnämnd till klassrum, används nu på ett mer riktat sätt och skolchefen ger som exempel att ökad behörighet hos lärare nu är en uppföljningsbar indikator. Dessa satsningar är dock mer kopplade till utvecklandet av undervisningen än specifikt till betygssättningen, uppger skolchefen. Enligt skolchefen har de ett stort arbete att göra kring att identifiera en gemensam problembild bland lärare och med rektorn, så åtgärder som direkt riktar sig till betygssättningen har de ännu inte prioriterat på Broskolan. Som ett led i arbetet med att öka lärares kompetens gällande betygssättning säger rektorn att huvudmannen erbjudit flera lärare vidareutbildning för att skaffa sig behörighet. Både rektorn och skolchefen säger att de förväntar sig att ökad behörighet bland lärarna bidrar till en större säkerhet och kompetens när det gäller betygssättning.

Rektorn berättar också att de på huvudmannens initiativ samarbetar med andra skolor i ämnesnätverk och att de har sambedömning av nationella prov när sådana genomförs. I rektorsintervjun framkommer att huvudmannen dock inte initierat något uppdrag för nätverken som specifikt handlar om frågan kring rättvisande och likvärdig betygssättning. Rektorn säger att den frågan istället ingår som en del i olika utbildningspaket som de genomför, exempelvis kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

Slutligen visar granskningen att en långsiktig plan för att säkerställa Broskolans arbete med och lärarnas kompetens kring rättvisande och likvärdig betygssättning saknas. Skolchefen har varit på sin post i tio månader och berättar att det förvisso tidigare har förekommit planer som syftat till ett förbättrat kvalitetsarbete generellt, men att dessa åtgärder sällan har genomförts och inte heller följts upp vad gäller avsedd effekt på Broskolan. Ett arbete har inletts för att involvera flera nivåer i utvecklingsarbetet genom ett uppdaterat systematiskt kvalitetsarbete. En möjlig omorganisation på förvaltningsnivå diskuteras också, enligt skolchefen, och bland

annat finns tankar på att införa en renodlad utvecklingsorganisation med en kvalitetscontroller och en förändrad resursfördelningsmodell. Ingen planerad satsning är dock inriktad på att främja arbetet med och höja lärarnas kompetens specifikt inom rättvisande och likvärdig betygssättning, enligt skolchefen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Huvudmannen behöver initiera och stödja behovsanpassade och konkreta åtgärder utifrån analyser av betygssättningen på den aktuella skolan, i syfte att långsiktigt förbättra arbetet med rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen visserligen initierar förbättringsåtgärder, men att åtgärderna i stor utsträckning är riktade mot undervisningspraktiken snarare än mot att säkerställa att lärarna besitter kompetensen att sätta rättvisande och likvärdiga betyg. Insatserna är heller inte direkt riktade mot den skolenhet där långvariga diskrepanser funnits mellan nationella provresultat och betyg. Granskningen visar också att det inte finns en långsiktig plan från huvudmannen för att säkerställa rättvisande och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen rekommenderar därför huvudmannen att utveckla det påbörjade arbetet med att förankra utvecklingssatsningar och förbättringsåtgärder för att på så sätt säkra en likvärdig och rättvisande betygssättning på den enskilda skolan. Huvudmannen behöver ha ett tydligare fokus på lärarnas betygssättningskompetens och betygssättning, för att på så sätt komma till rätta med de diskrepanser som över tid funnits mellan resultaten på nationella prov och betyg. Huvudmannen behöver i samarbete med rektorn välja riktade insatser utifrån aktuell skolenhets specifika förutsättningar och behov. Huvudmannen behöver också försäkra sig om att de åtgärder som sätts in blir långsiktigt hållbara och att effekterna av genomförda åtgärder följs upp.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

2021-11-23

X Maria Lundström

Föredragande
Signerat av: Maria Lundström

I handläggningen av ärendet har även utredarna Therése Mineur och Ola Rydkvist deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/forutsattningar-for-rattvisande-och-likvardiga-betyg2/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen 4 kap. 3 § - Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Skollagen 4 kap. 5 § - Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 § (och 4 §) ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skollagen 4 kap. 7 § - Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Prop. 2009/10:165 s. 248

Rektorn och förskolechefen fattar alltid sina beslut om verksamheten inom de organisatoriska och ekonomiska ramar som huvudmannen beslutat om. Eftersom allt ytterst utgår från huvudmannens beslut kan huvudmannen emellertid aldrig avhända sig det övergripande ansvaret. Skollagens bestämmelser förutsätter således att huvudmannen anställer en rektor eller förskolechef som har kunskaper om skolans styrning och kan företräda huvudmannen på ett tillfredsställande sätt. Det delade ansvaret förutsätter en kontinuerlig dialog mellan huvudmannen och rektorn eller förskolechefen med uppföljning, utvärdering och rapportering av beslut.

Prop. 2009/10:165 s. 304

Syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring

Prop. 2009/10:165 s. 306

Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, t.ex. betygsstatistik och resultat av nationella prov. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolornas resultat och måluppfyllelse liksom likvärdigheten i skolors bedömning och betygssättning.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)

s. 27

För att kunna följa upp hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen är det viktigt att huvudmannen dels genomför egna undersökningar, dels samlar in underlag från enheterna.

Som ytterst ansvarig för genomförandet av utbildningen behöver huvudmannen följa upp måluppfyllelsen och likvärdigheten inom alla skolformer och verksamheter. Elevernas kunskapsresultat är viktiga att följa upp, framför allt om det finns tecken på att betygssättningen inte är likvärdig.

s. 33

För att huvudmannen ska kunna analysera resultaten och måluppfyllelsen på en övergripande nivå krävs återkommande dialog med förskolecheferna och rektorerna. En bra dialog innebär att vara beredd att värdera, ompröva och förändra verksamheten. Huvudmannen behöver känna till på vilket sätt enheternas förutsättningar påverkar resultaten och vilka åtgärder som krävs för att de nationella målen ska vara möjliga att uppfylla.

s. 34

Det är angeläget att huvudmannen identifierar utvecklingsområden och beslutar vilka utvecklingsinsatser som ska prioriteras.

Det är viktigt att det finns en balans mellan å ena sidan huvudmannens ansvar för att ta ett övergripande beslut om inriktningen på utvecklingsarbetet och å andra sidan de identifierade behoven av utvecklingsinsatser på den enskilda enheten. Om huvudmannen i för stor utsträckning beslutar på vilket sätt enheten ska genomföra utvecklingsinsatserna är risken stor att rektorer och förskolechefer bara blir förvaltare och inte motorer i utvecklingsarbetet.

Skolverkets allmänna råd med kommentarer; Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247)**s. 42 ff,**

Lärarna, rektorn och huvudmannen har ett delat ansvar för att följa upp betyg och betygssättning. Huvudmannen följer upp för att fördela resurser till skolenheten eller skolenheterna inom huvudmannens organisation. Det innebär att rektorns och huvudmannens uppföljning av betyg är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

För att kunna göra ändamålsenliga analyser av resultaten behöver statistik för betyg i de olika ämnena tas fram, sammanställas och analyseras. Det behöver även finnas statistik för betygen på de nationella proven.

För vissa skolformer publicerar Skolverket betygs- och provbetygsstatistik på skolenhetsnivå. Sådan statistik ger huvudmannen förutsättningar att se hur betygen och betygen på de nationella proven på de egna jämförbara skolenheterna förhåller sig till varandra och till riket som helhet. Huvudmannen har ett övergripande ansvar för att säkerställa att rektorn har förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, så att det är möjligt att följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

s. 45

Huvudmannen behöver analysera betygen ur olika perspektiv. Analysen ger möjlighet att identifiera eventuella omotiverade avvikelser mellan betyg och nationella provbetyg på skolenhetsnivå för att kunna säkerställa att provresultaten särskilt har beaktats vid betygssättningen. Det kan även handla om att analysera resultat på skolenhetsnivå, exempelvis utifrån socioekonomisk bakgrund eller kön. Om det kommer fram att det förekommer avvikelser i betygssättningen, är det viktigt att huvudmannen undersöker vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte.

Om det visar sig att det förekommer omotiverade avvikelser på skolenhetsnivå, är det viktigt att huvudmannen analyserar vad avvikelserna kan bero på. Utifrån det kan huvudmannen till exempel behöva se över resursfördelningen till skolenheterna. Det handlar om att garantera rektorernas förutsättningar att säkerställa undervisningens kvalitet, att lärare får kompetensutveckling och att betygen sätts i enlighet med författningarna. Huvudmannen ska även se till att lärare har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, där några reglerar betyg och betygssättning.